

“TEKBİR” HAKİKATI

(Müddessir, 74/1-3) يَا أَيُّهَا الْمَدَّثِرُ * قُمْ فَانذِرْ * وَرَبِّكَ فَكْبِرْ

اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا فَسُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

Muhterem Müslümanlar! Hutbemiz, “Allahu Ekber” cümlesinin dinimizdeki ve hayatımızdaki yeri hakkındadır.

Bizim dünyamıza has, bir kısım büyümlü ses ve soluklar vardır. Hakikî mü’minlerin dilinden hiçbir zaman düşmeyen bu nurlu sözler, hayatımızın her bölümüne girmişlerdir.

Mâbed içinde, mâbed dışında her zaman vird-i zebânımız olan “**kelimât-ı tayyibe**” de diyeceğimiz bu nurlu sözler, bizim hayatımızla o kadar bütünleşmiştir ki, farkına varalım varmayalım, her gün onları defalarca tekrar eder dururuz.

Allah’ın yüceliğini haykıran her ses, söz ve görüntü karşısında “**Allahu Ekber**” der, O’nun ululuğunu ilân ederiz. O Rahmeti Sonsuz’un sağanak sağanak başımızdan aşağıya boşalan nimetleri sayılıp seslendirildiğinde “**Elhamdulillah**” sözleriyle mukabelede bulunuruz. O’nun eşi ve benzeri olmadığını hatırlatan her beyan ve her işaret karşısında da “**Sübhanallah**” mülâhazalarıyla gürlüyoruz.

Tekbir; Cenâb-ı Hak’ın her şeyden üstün, her hususta en yüksek ve en yüce olduğunu ilan etmek, daha doğru bir ifadeyle “Yegâne büyük O’dur; büyük, Allah’tır!” hakikatini seslendirmek, “**Allahu ekber**” diyerek yüce bir ululuğun şahitleri olduğumuzu haykırmaktır.

Risâletin ilk günlerinde Rasûl-ü Ekrem (sallallahu aleyhi ve sellem) Efendimiz, Hira Sultanlığı’nda vahiy meleğinin sesini işitip kendisini görmüş, çok geçmeden Cenâb-ı Hak, şöyle buyurmuştu: “Ey (yalnızlık ve inziva arzu eder gibi) örtüsüne

bürünen (yüce nebi)! Kalk ve inzar et. **Ve Rabbinin büyüklüğünü ilan et.**” (Müddessir, 74/1-3) Kalk, karanlıkta kalmışların imdadına koş!. **Ve zatında büyük Rabbinin** yüceliğini yeri göğü çınlatırcasına, bütün gücünle haykır! Bu ayet nâzil olur olmaz Fahr-i Kâinat Efendimiz hemen doğrulup kalkmış ve **tekbir getirmiş**, Hazreti Hatice de onunla beraber “**Allahu Ekber**” demişti. Zira; **Tekbir** bir manada **ilk emir ve peygamberin ilk vazifesi**di. Önemi ilahî beyanla vurgulanan ve “Allahu ekber” cümlesinde ifadesini bulan “tekbîr” daha sonra en çok tekrarlanan İslam remzi ve **mü’minlerin şiarı** oldu.

Öyle ki, biz daha doğar doğmaz kulağımıza okunan ezanla o en büyük hakikatin sesini duyarız. Sonra da ömür boyu hep onunla soluk alıp veririz. Günde beş kere minareden yükselen kutlu seste ve her farz namaz için getirilen kâmette onu tekrar ederiz. Namaza başlarken, mâsivâyâ ait her şeyi kendimize haram kılarak harem dairesine adım atma, bütün dünyevîlikleri kapının dışında bırakma ve yalnızca Sultan-ı Kâinat’a teveccühte bulunma adına bir söz verircesine yine “**Allahu ekber**” deriz.

Akabinde ruhumuzun miracı olan bu yolculuğun bir bölümünden diğer bölümüne geçişte hep aynı mübarek duygu ve düşüncelerle aynı bereketli kelimeleri tekrarlar; tekbir ruhunun kıyam, kıraat, rüku ve secdemize de sirâyet etmesine özen gösteririz. “Huzurunda el pençe divan durulacak yegâne büyük Sensin Allahım! Kendisi için iki büklüm olunacak tek ilah Sensin Allahım! El açılıp kendisinden dilekte bulunulacak biricik Rabb Sensin Allahım!..” mülahazalarıyla kanatlanırız.

Hak dostları, enaniyet, ucub, gurur ve kibir gibi öldürücü virüslerin **panzehri gördükleri tekbîri**, hayâtın zarurî bir parçası hâline getirmiş; ruhlarına onunla nefes aldırıp verdirmiş, zafer, saadet ve inşirah sahnelerini de tekbîrlerle taçlandırmışlardır.

Aslında her güzel davranışımızda olduğu gibi sevincimizi tekbîrle ifade edişimizde de Rehber-i Ekmel Efendimiz'den bir iz ve bir hatıra vardır. Peygamberliğin ilk döneminde bir müddet vahiy kesilmiş ve Müşriklerin, “Rabbi onu terk etti” demeleri Şânı Yüce Nebî'yi daha da üzmüştü. Nihayet, “**Ey Rasûlüm! Rabbin seni asla terk etmedi ve sana darılmadı da.**” (Duhâ, 93/3) ayetini de ihtiva eden Duhâ Sûresi nazil olmuştu. Bu sûre indiğinde Habîb-i Ekrem o kadar çok sevinmişti ki, sürur ve inşirahını “**Allahu ekber**” tekrarlarıyla ilan etmişti. **İşte, biz Yüce Rehberimizin o memnuniyetine ortak olurcasına Duhâ Sûresi'nden itibaren okuduğumuz her sûrenin sonunda da “Allahu ekber” deriz.**

Bayramlar da gerçek manasını tekbirlerle bulur ve onlarla daha bir güzelleşir. Efendimiz, “Bayramınızı tekbir getirmek suretiyle süsleyiniz.” buyurmuştur. Özellikle Kurban Bayramı'nda, “Allahu ekber Allahu ekber, Lâ ilâhe illallahu vallahu ekber. Allahu ekber ve lillahi'l-hamd” demekten ibaret olan “teşrîk tekbiri” çok önemlidir ve şu manaya gelmektedir: “Allah yegâne büyüktür; evet büyük Allah'tır. Allah, kendisinden başka mâbûd-u bilhak, maksûd-u bilistihkak olmayan zattır ve ululuk tahtının sultanı tek ilahtır. Büyük Allah'tır ve ezelden ebede, kimden kime olursa olsun her ne kadar hamd ü şükür varsa, hepsi sadece Allah'ın hakkıdır.”

Andelîb-i Zîşân Efendimiz'in bin dört yüz küsur sene evvel âl ve ashabıyla söylediği ve ümmetine emrettiği “**Allahu Ekber**” kelâmının Arafat, Müzdelife, Minâ ve Mescid-i Haram'da yüz binlerce insan tarafından telbiyelerle, tekbirlerle, **tehlillerle söylenmesi** ve yeryüzünün her köşesinden milyonlarca mü'minin aynı **kelime-yi kudsiyeyle gürlemesi**, küllî ve umumi bir ubudiyet mahiyetini alır. İslâm âleminin zikir, tesbih ve

tekbirleriyle bütün dünya kara ve denizleriyle “**Allahu Ekber**” der, semaları dahi çınlatır ve berzah âlemlerine de dalgalar gönderir.

Teşrik tekbirin ilk defa söylemesi ise şöyle olmuştur:

Hazreti İbrahim, oğlu Hazreti İsmail’le ilgili Hakk’ın buyruğunu yerine getirmek isterken, Hazreti Cebrail yanında bir Kurbanla “**Allahu ekber Allahu ekber**” diyerek tekbir getirir. İbrahim (aleyhisselam) bu sesi işitince başını gökyüzüne çevirir ve müjdenin yetişmekte olduğunu anlar, sevinir; “**Lâ ilâhe illâllahu vallahu ekber**” diye cevap verir. Kurban edilmeyi beklerken bu tekbir ve tevhîd kelimelerini duyan Hazreti İsmail de “**Allahu ekber velillâhi’l-hamd**” der şükürünü dillendirir.

Bizler, bıkkınlık ve ümitsizliğin ruhlarımıza yol bulabileceği noktada bir kere daha “**tekbîr**”e sarılırız. Zira, “Allahu ekber”in bir mânâsı da şudur: Cenâb-ı Hakkın kudreti ve ilmi, her şeyin üstünde ve büyüktür; hiçbir şey O’nun ilminin dışında kalmaz ve gücünden ve icraatından kaçamaz. **İlahi ilim ve kudret, korktuğumuz en büyük şeylerden daha büyüktür.** Bu itibarladır ki, büyük musibetlere karşı herkes “**Allah büyüktür, Allah büyüktür**” der, kendini teselli eder. Bizim için de en önemli güç, kuvvet, dayanak kaynağı **tekbîr hakikatidir.** Âciz, zayıf ve muhtaç olsak da “**Allahu Ekber**”!

Dost vefaya yanaşmasa, düşman cefadan usanmasa da “**Allahu Ekber**”! Önümüzdeki yollar sarp ve yokuşsa da “**Allahu Ekber**”! deriz.

Kudreti Sonsuz Yüce Rabbimizden; gönüllerin kapılarını ardına kadar açarak, sevgi saltanatında bizlere Süleymanlık bahşetmesini, doğduğumuzda kulağımıza ezan okunduğu gibi, mahşerde haşir ezanını işittiğimiz zaman, “**Allahu Ekber**” diyerek ayağa kalkmayı lütfetmesini diler ve dileniriz.